

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 32/08-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. mája 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť K. C., B., zastúpeného advokátkou JUDr. R. B., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 73/00 a v súčasnosti postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 780/08 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 780/08 (predtým Okresný súd Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 73/00) p o r u š i l základné právo K. C., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresnému súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 780/08 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

3. K. C. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 70 000 Sk (slovom sedemdesiatisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Pezinok p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. K. C. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 9 663 Sk (slovom deväťtisícšesťstošesťdesiattri slovenských korún), ktorú je Okresný súd Pezinok p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. R. B., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. *Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 32/08-10 z 24. januára 2008 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť K. C., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom predtým Okresného súdu Bratislava III a v súčasnosti postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 780/08 (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“).*

1.1 *Podľa § 18b ods. 1 zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“), výkon súdnictva k 1. januáru 2008 vo veci sťažovateľa prešiel z odovzdávajúceho Okresného súdu Bratislava III na nadobúdajúci Okresný súd Pezinok.*

2. *Zo sťažnosti vyplynulo, že «Sťažovateľ je ako navrhovateľ účastníkom súdneho konania vedeného u porušiteľa pod sp. zn. 14 C 73/00. (...)*

V predmetnom súdnom konaní, vedenom u porušiteľa, sa sťažovateľ domáha vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by súd odporcov zaviazal k zaplateniu istiny vo výške 250.000,-Sk s príslušenstvom, ako aj k zaplateniu náhrady trov súdneho konania. Uvedená

istina predstavuje kúpnu cenu, ktorú sťažovateľ odporcom zaplatil titulom Kúpnej zmluvy zo dňa 08. 02. 1999 za predmet kúpy - motorové vozidlo značky Škoda Felícia, (...).

Dňa 14. 02. 2007 sme u predsedu porušiteľa podali Sťažnosť na prietahy v konaní so žiadosťou o vytýčenie termínu pojednávania. V zákonnej lehote kvalifikoval predseda porušiteľa našu sťažnosť ako dôvodnú, teda skonštatoval, že v tomto konaní dochádza k prietahom v konaní, poukázal na výmenu sudcov v tomto spore a sľúbil, že uvedené konanie bude z pohľadu prietahov v konaní osobitne sledovať. (...)

V predmetnej veci sa celkovo vo veci meritórne pojednávalo iba dvakrát, navyše ani jedného pojednávania sa nezúčastnil odporca v 2. rade a súd neurobil žiadne opatrenia na zabezpečenie jeho účasti na pojednávani. Ostatné dve pojednávania boli odročené bez prejednaní veci z dôvodu neprítomnosti odporcov, naposledy došlo ešte pred pojednávaním k jeho odročeniu na neurčito z dôvodu postúpenia súdneho spisu.

Vychádzajúc z doterajšieho postupu a spôsobu konania porušiteľa s ohľadom na prejednávanie veci bez zbytočných prietahov a na efektívnosť a rýchlosť tohto súdneho konania sa dá predpokladať, že k právoplatnému rozhodnutiu porušiteľa, ktorým by tento odstránil existujúci stav právnej neistoty, v najbližšej dobe nedôjde. Vo veci, ktorá je 6 a pol roka po podaní návrhu na začatie konania prakticky ešte stále len na začiatku, sa navyše nekoná. (...)

Nakoľko v predmetnej veci ide o spor o zaplatenie, možno konštatovať, že ide o vec, ktorá patrí do štandardnej rozhodovacej agendy prvostupňových súdov. Domnievame sa, že nejde o typ sporu, ktorý by si vyžadoval priveľkú praktickú a časovú zložitosť, nie je nutné vyhotovovanie znaleckých posudkov či absolvovanie vyšetroaní a pod. (...). Z hľadiska právneho ide dokonca o jednoduchú vec, nakoľko právna úprava je sústredená v jednom právnom predpise, a to Občianskom zákonníku. Celková dĺžka doterajšieho konania jednoznačne nezodpovedá zložitosti a časovej náročnosti veci a možno jednoznačne tvrdiť, že je spôsobená porušiťom. (...)

Pokiaľ ide o správanie predkladateľa v tomto súdnom konaní, sme toho názoru, že toto bolo aktívne a „súčinnosťné“, a teda rozhodne neprispelo k doterajšej dobe konania pred porušiťom. Predkladateľ v priebehu celého doterajšieho konania, ktoré trvalo 6 a pol roka, niekoľkokrát urgovoal vytýčenie termínu pojednávania s cieľom zrýchliť samotné konanie, po mnohých výzvach využil i možnosť napísať sťažnosť predsedovi porušiteľa. Ten

v písomnej odpovedi jednoznačne konštatoval dôvodnosť sťažnosti, pričom poukázal na výmenu zákonného sudcu v tomto spore - riešený spor je momentálne pridelený už tretiemu sudcovi. (...)

Pokiaľ ide o otázku, či boli prieťahy v konaní spôsobené porušením, tu jednoznačne tvrdíme, že práve postupom Okresného súdu Bratislava III. došlo k porušeniu práva garantovaného sťažovateľovi v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR. Samotný súdny spis prešiel už rukami troch zákonných sudcov. Podľa oznámenia predsedu súdu k poslednej zmene došlo dňa 03.10.2006, kedy bol po JUDr. M. B. a JUDr. A. M. spis pridelený JUDr. M. D., sudcovi. V uvedenom právnom spore bolo niekoľkokrát z našej strany urgované vytyčenie termínu pojednávania bez ohľadu na to, ktorý sudca mal v danom momente vec pridelenú. Ďalej tiež k tejto otázke uvádzame, že výmena sudcov a zaneprázdnenosť každého novoprideleného sudcu resp. zaneprázdnenosť súdu a potreba naštudovania celej veci, ktorá vznikla tomu-ktorému novopridelenému sudcovi, nezavaruje porušiteľa ako takého zodpovednosti za pomalé súdne konanie a za vzniknuté prieťahy.

Na pojednávaniach sa ani raz nezúčastnil nikto iný okrem sťažovateľa ako navrhovateľa a odporcu v 1. rade, hlavne odporca v 2. rade sa podľa nášho názoru úmyselne pojednávaniam vyhýbal. Súd však vyvinul v celej veci nedostatočné úsilie na zabezpečenie jeho účasti na pojednávaniach, resp. na zabezpečenie čo i len jeho písomného vyjadrenia na ktoré by sme mohli reagovať, celá vec zostala tak povediac „ležať na stole“, s výmenou sudcov sa konanie zastavilo. (...)

Jednoznačne sme toho názoru, že v konaní (...) došlo k zbytočným prieťahom v konaní. Sťažovateľ, ktorý je dôchodcom a ktorý sa stal obeťou podvodu, zaplatil vysokú sumu - 250.000,- Sk - za motorové vozidlo, ktoré mu v súčasnosti nepatrí. S cieľom domôcť sa svojho práva a získať späť bezdôvodne obohatenie od tých, ktorí sa na jeho úkor obohatili, podal na súde návrh na začatie konania, kde bol opätovne nútený zaplatiť súdny poplatok zo žalovanej istiny. Do dnešného dňa sa súdneho rozhodnutia nedočkal a vzhľadom na doposiaľ podniknuté kroky porušiteľa od začiatku konania možno konštatovať, že stav neistoty bude ešte značnú dobu pretrvávať. Navyše, vzhľadom na časový odstup od podpísania Kúpnej zmluvy na motorové vozidlo bude možné viaceré výpovede, predovšetkým svedkov, ktorých výpovede sú navrhovanými dôkazmi v konaní, uskutočniť len so značnými ťažkosťami, ak vôbec. Vzhľadom k týmto skutočnostiam máme za to, že

sťažovateľ má nárok voči porušiteľovi aj na primerané finančné zadostučinenie, ktoré si uplatňuje vo výške 15.000,-Sk za každý rok prieťahov v konaní (to je od roku podania návrhu na začatie konania v roku 2000 za 7 rokov).

Na základe uvedených skutočností a právnej argumentácie navrhujeme, aby Ústavný súd nálezom rozhodol, že Okresný súd Bratislava III. v konaní o zaplatenie 250.000,- Sk s prísl. vedenom pod sp. zn. 14 C 73/00 porušil právo sťažovateľa K. C., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené článkom 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Okresnému súdu Bratislava III. v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 73/00 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov

Sťažovateľovi K. C. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 105.000,- Sk, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný mu zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi K. C. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť na účet advokátky JUDr. R. B. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.».

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený JUDr. M. T., listom z 12. marca 2008 sp. zn. Spr. 3183/08 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 2. apríla 2008.

3.1 JUDr. M. T., poverená riadením okresného súdu, vo svojom vyjadrení popísala čiastočnú chronológiu napadnutého konania a uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„(...) vo väzbe na judikatúru ústavného súdu, najmä (I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05, I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00) poukazujem na skutočnosť, že dĺžka konania vo veci sťažovateľa pred Okresným súdom v Pezinku (2 mesiace 12 dní) vylučuje, aby toto konanie zakladalo porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Zároveň oznamujem, že netrváme na tom, aby sa o prijatej sťažnosti konalo ústne pojednávanie.“

3.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu JUDr. M. T., uviedla:

«(...) Pokiaľ ide o zhodnotenie samotných úkonov súdov (Okresného súdu Bratislava III a Okresného súdu Pezinok) tak, ako sú uvedené resp. zhrnuté vo vyjadrení JUDr. M. T., (...), chceli by sme poukázať len na ďalší z mnohých chybných krokov Okresného súdu Bratislava III, kedy dňa 06. 08. 2007 došlo k úprave sudcu za účelom výsluchu odporcu v 2. rade, pričom však tento bol rok predtým - dňa 30. 06. 2006 - podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, preto k jeho výsluchu nedošlo. Okresný súd Bratislava III až následne - dňa 13. 08. 2007 - skonštatoval, že došlo k prepusteniu odporcu v 2. rade.

Porušiteľ si teda viac ako rok po reálnom prepustení odporcu v 2. rade z výkonu trestu odňatia slobody zjavne neoveroval, či si tento ešte naďalej odpykáva trest alebo už bol podmiennečne prepustený. Pritom podotýkame, že ešte pojednávanie, vytyčené na deň 03. 02. 2005, sa nekonalo práve z dôvodu, že sa súdny spis postupoval na Okresný súd v Trnave za účelom výsluchu odporcu v 2. rade. Uvedeným konaním porušiteľ spôsobil len ďalšie prieťahy v konaní, pričom v konečnom dôsledku k vykonaniu samotného úkonu - výsluchu odporcu v 2. rade - aj tak nedošlo. (...)

Jednoznačne nesúhlasíme s tvrdením, (...) že „dĺžka konania vo veci sťažovateľa pred Okresným súdom v Pezinku (2 mesiace 12 dní) vylučuje, aby toto konanie zakladalo porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.“ (...)

Skutočnosť, že došlo k prevedeniu celej veci na OS Pezinok je z pohľadu sťažovateľa irelevantná, nakoľko preňho konanie trvá už takmer 8 rokov a nie len 2 mesiace a 12 dní. (...) Celková dĺžka konania nezodpovedá náročnosti a časovej zložitosti konania a bola spôsobená porušiteľom, o čom, okrem iného, svedčí aj písomná odpoveď (v uvedenom čase) predsedu porušiteľa, ktorý kvalifikoval sťažnosť na prieťahy v konaní, vedenom pod sp. zn.: 14 C 73/00, ako dôvodnú.

(...) V riešenom prípade je dĺžka konania (cca 8 rokov odo dňa podania návrhu na začatie konania) jednoznačne spôsobená zlým postupom porušiteľa (...). Dĺžka konania sp. zn.: 14 C 73/00 nebola spôsobená náročnosťou prejednávanej veci, jej právnou zložitnosťou, ani správaním účastníka (sťažovateľa) v konaní, či rozsiahlym dokazovaním. Práve naopak, zdôrazňujeme, že samotné konanie je prakticky na začiatku, to znamená, že ani v najbližšej dobe nemožno očakávať rozhodnutie vo veci samej. (...)

Vzhľadom na postúpenie celého konania z Okresného súdu Bratislava III na novovytvorený Okresný súd Pezinok, o ktorej skutočnosti nemal v čase podávania ústavnej sťažnosti sťažovateľ vedomosť, týmto tiež opravujeme 2. výrok navrhovaného petitu, uvedeného na poslednej strane našej ústavnej sťažnosti zo dňa 04. 10. 2007 nasledovne:

„Okresnému súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 780/08 prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.“ (...)

Zároveň k výzve súdu oznamujeme, že netrváme na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.»

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 14 C 73/00 a v súčasnosti Okresným súdom Pezinok pod sp. zn. 4 C 780/08:

Dňa 11. mája 2000 podal sťažovateľ Okresnému súdu Bratislava III, ktorého právnym nástupcom je Okresný súd Pezinok, žalobný návrh proti A. N., S. (ďalej len „odporca v 1. rade“), a R. Š., G. (ďalej len „odporca v 2. rade“, spolu len „odporcovia“), na zaplatenie 250 000 Sk s prísl. z titulu bezdôvodného obohatenia. Vec bola pridelená na prerokovanie a rozhodnutie sudkyňi M. B.

Dňa 22. mája 2000 súd vyzval sťažovateľa, aby v určenej lehote zaplatil súdny poplatok, a zároveň vyzval odporcov, aby sa vyjadrili k návrhu.

Dňa 30. mája 2000 sa odporca v 1. rade písomne vyjadril k návrhu.

Dňa 1. júna 2000 sťažovateľ uhradil súdny poplatok.

Dňa 9. augusta 2000 sudkyňa nariadila vo veci pojednávanie na 25. august 2000.

Dňa 18. augusta 2000 právna zástupkyňa sťažovateľa z dôvodu dovolenky

ospravedlnila svoju neúčast' a neúčast' svojho mandanta na nariadenom pojednávaní. Rovnako odporca v 1. rade 23. augusta 2000 ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní.

Dňa 25. augusta 2000 bolo pojednávanie odročené na neurčito pre neprítomnosť účastníkov konania. V ten istý deň sudkyňa nariadila vo veci pojednávanie na 18. október 2000.

Dňa 18. októbra 2000 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom ďalšieho dokazovania, pričom súd rozhodol, že odporca v 2. rade bude predvolaný pod hrozbou pokuty.

Dňa 13. novembra 2000 súd vyžiadal vo veci listinné dôkazy.

Dňa 4. decembra 2000 bol k danej veci pripojený spis sp. zn. 5 T 131/99 a 5. decembra 2000 Okresné riaditeľstvo Policajného zboru S. odpovedalo na výzvu súdu.

Dňa 29. januára 2001 sudkyňa nariadila vo veci pojednávanie na 23. február 2001.

Dňa 23. februára 2001 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom ďalšieho dokazovania, pričom súd rozhodol, že odporca v 2. rade bude predvolaný prostredníctvom polície.

Dňa 6. apríla 2001 sudkyňa vyzvala právnu zástupkyňu odporcu v 1. rade, aby predložila súdu splnomocnenie pre svojho klienta.

Dňa 23. apríla 2001 právna zástupkyňa odporcu v 1. rade predložila splnomocnenie pre svojho klienta. V ten istý deň sťažovateľ podal návrh na rozšírenie žaloby aj proti Š., s. r. o., so sídlom v B.

Dňa 19. októbra 2001 sudkyňa dala úpravou kancelárii pokyn, aby spis sp. zn. 5 T 131/99 bol vylúčený.

Dňa 7. februára 2002 súd vyzval Š., s. r. o., so sídlom v B., aby oznámil, či súhlasí so vstupom do konania na strane odporcov.

Dňa 13. februára 2002 V., s. r. o. (predtým Š., s. r. o.), oznámil súdu, že nesúhlasí so vstupom do konania na strane odporcov.

Dňa 23. augusta 2002 sudkyňa nariadila vo veci pojednávanie na 23. október 2002.

Dňa 10. októbra 2002 právna zástupkyňa odporcu v 1. rade ospravedlnila svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní.

Dňa 14. októbra 2002 V., s. r. o., sa písomne vyjadril k návrhu.

Dňa 22. októbra 2002 V., s. r. o., ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní.

Dňa 23. októbra 2003 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito.

Dňa 4. novembra 2003 bol spis prerozdelený sudkyňi JUDr. A. M.

Dňa 17. júna 2004 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 3. október 2004.

Dňa 8. júla 2004 a 21. júla 2004 účastníci konania upozornili súd na skutočnosť, že 3. októbra 2004 je nedeľa, preto pripadá do úvahy nariadenie nového termínu pojednávania.

Dňa 9. augusta 2004 súd nariadil vo veci pojednávanie na 3. november 2004.

Dňa 3. novembra 2004 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na 3. február 2005.

Dňa 1. decembra 2004 a 7. decembra 2004 súd zisťoval pobyt odporcu v 2. rade aj prostredníctvom Registra obyvateľov Slovenskej republiky (ďalej len „register obyvateľov“).

Dňa 10. decembra 2004 register obyvateľov oznámil súdu adresu odporcu v 2. rade.

Dňa 14. decembra 2004 súd zisťoval prostredníctvom Ústrednej evidencie väzňov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „ústredná evidencia väzňov“), či sa odporca v 2. rade nenachádza vo väzbe alebo vo výkone trestu.

Dňa 20. decembra 2004 ústredná evidencia väzňov oznámila súdu, že odporca v 2. rade sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody.

Dňa 18. januára 2005 súd uznesením č. k. 14 C 73/00-114 nepripustil do konania na strane odporcov V., s. r. o.

Dňa 17. januára 2005 sudkyňa dala úpravou kancelárii pokyn, aby zrušila termín pojednávania na 3. február 2005, pretože „spis bude zaslaný Okresnému súdu v Trnave na výsluch odporcu v II. rade vo VTOS“.

Dňa 9. februára 2005 podal sťažovateľ odvolanie proti uzneseniu č. k. 14 C 73/00-114.

Dňa 3. februára 2006 súd uznesením č. k. 14 C 73/00-122 pripustil do konania na strane odporcov V., s. r. o.

Dňa 23. októbra 2006 bol spis pridelený na prerokovanie a rozhodnutie sudcovi

Mgr. M. D.

Dňa 6. augusta 2007 sudca dal úpravou kancelárii pokyn, aby bol realizovaný výsluch odporcu v 2. rade dožiadaným súdom v Ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Dňa 13. augusta 2007 bol spísaný úradný záznam, podľa ktorého odporca v 2. rade bol z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený 30. júna 2006.

Dňa 13. augusta 2007 sudca nariadil pojednávanie vo veci na 19. november 2007.

Dňa 19. novembra 2007 sa uskutočnilo vo veci pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito, „*nakol'ko predmetný spis má byť prevedený na novozriadený Okresný súd Pezinok, bude robený dopyt na CEPO o pobyte odporcu 2 plus šetrený pobyt odporcu 2 cestou polície a príslušného miestneho úradu (...)*“.

Dňa 12. marca 2008 sudca dal úpravou kancelárii pokyn na zadováženie listinných dôkazov a nariadil vo veci pojednávanie na 20. máj 2008.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 73/00 a v súčasnosti postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 780/08 dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že doterajší neobyčajne zdĺhavý priebeh napadnutého konania nemožno pripísať na vrub zložitosti prerokovávanej veci. Právnu zložitosť konania inak vo svojom vyjadrení nenamietala ani zástupkyňa okresného súdu.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu závažnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom, teda doterajšia dĺžka napadnutého konania nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.

3. *Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a konštatuje, že okresný súd bol v predmetnej veci opakovane nečinný v období od 23. apríla 2001 do 7. februára 2002 (deväť mesiacov), od 13. februára 2002 do 23. augusta 2002 (šesť mesiacov), od 23. októbra 2003 do 9. augusta 2004 (deväť mesiacov) a od 3. februára 2006 do 6. augusta 2007 (osemnásť mesiacov). Okresný súd teda najmenej počas troch rokov a šiestich mesiacov vo veci nevykonal žiadny úkon smerujúci k odstráneniu právnej neistoty,*

v ktorej sa sťažovateľ ako navrhovateľ počas napadnutého súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu súdu. Ústava v čl. 48 ods. 2 pritom zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov, a tým vykonanie spravodlivosti v primeranej lehote.

Okrem uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že vzhľadom na ustanovenie § 18b ods. 1 zákona o sídlach a obvodoch súdov otázku toho, či bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov v okolnostiach danej veci, posudzoval postup odovzdávajúceho Okresného súdu Bratislava III a nadobúdajúceho Okresného súdu Pezinok ako celok so všetkými ústavnoprávnymi dôsledkami pre Okresný súd Pezinok, vrátane plnej zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemohol prihliadnuť na inak relevantné skutočnosti a judikatúru ústavného súdu, na ktoré poukázala zástupkyňa Okresného súdu Pezinok v I. bode v časti 3.1 tohto nálezu.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 105 000 Sk, ktoré zdôvodnil najmä tým, že „je dôchodcom (...). Do dnešného dňa sa súdneho rozhodnutia nedočkal a vzhľadom na doposiaľ podniknuté kroky porušiteľa od začiatku konania možno konštatovať, že stav neistoty bude ešte značnú dobu pretrvávať.“

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práva sťažovateľa považuje za odôvodnené v sume 70 000 Sk.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia za tri účelne vynaložené úkony právnej služby (prípravu a prevzatie zastúpenia a podanie sťažnosti 9. októbra 2007 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu 2. apríla 2008). Za dva úkony vykonané v roku 2007 patrí odmena v sume dvakrát po 2 970 Sk a dvakrát režijný paušál po 178 Sk v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Za jeden úkon, ktorý bol vykonaný v roku 2008, patrí odmena v sume 3 176 Sk a k tomu režijný paušál v sume 191 Sk v zmysle citovanej vyhlášky. Celkové trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú preto sumu 9 663 Sk.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o sťažovateľom uplatnených trovách konania rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2008